

Schriftelijke vragen (Artikel 47)

Betreft: Wegblokkade Robert Kochplein door actievoerders

Datum: 16 maart 2024

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Op maandagochtend 15 maart voerde een groep demonstranten actie op het Robert Kochplein in Utrecht¹, hierdoor ontstond file tot op de N230 en werd ook een afrit van de A27 afgesloten. Dit knooppunt is een weg van groot provinciaal belang, want onderdeel van de 'ring Utrecht'.

Over de inhoud van het protest heeft eenieder een eigen mening -en recht tot het uiten hiervan- maar is, hoe gewichtig en hartverscheurend ook, geen onderwerp van provinciaal beleid. Echter raakte deze actie wel degelijk aan twee kerntaken van onze provincie: Het bevorderen van een gezonde en dynamische regionale economie en werkgelegenheid, en ook de bereikbaarheid van onze inwoners alsmede het effectief vervullen van onze rol als draaischijf van Nederland.

Gewone hardwerkende inwoners werden maandagochtend nodeloos de dupe van deze acties, zoals een vrachtwagenchauffeur op weg naar het nabijgelegen tuincentrum als ook een student op weg naar haar eerste schooldag: beiden stonden ruim 2,5 uur vast.²

Naar aanleiding van deze gebeurtenis heeft de VVD-fractie de volgende vragen:

1. Deelt het College de opvatting dat deze actie op een weg van groot provinciaal belang onveilige verkeerssituaties creëerde en bovendien een ernstige en vermijdbare beperking van de mobiliteit van vele inwoners, alsook een ernstige en vermijdbare beperking van de bereikbaarheid van economische bedrijvigheid, zoals winkels en werklocaties, tot gevolg heeft gehad?
2. Beschikt het College over een inschatting van de veroorzaakte materiele en immateriële schade, bijvoorbeeld door inkomstenderving, verloren arbeids- en onderwijsuren, gemiste afspraken en voertuigverliesuren?
3. Hoe duidt het College de uitspraak van organisatoren van de actie dat het doel was om "zo veel mogelijk financiële schade" te berokkenen, en het verzaken zich te houden aan de regel dat dergelijke niet-spontane acties bij de gemeente worden gemeld?
4. Heeft het College naar aanleiding van de ontstane situatie in het kader van openbare orde en veiligheid op ons wegennetwerk overleg gevoerd met burgemeester Dijkzema? Zo ja, wat is er besproken? Zo nee, wil het College dit doen en benadrukken dat dergelijke acties niet acceptabel zijn en de provincie op de gemeente rekent om hiertegen op te treden?
5. Hou verhouden disruptieve acties van deze aard zich tot het provinciale streven om iedereen in de provincie Utrecht "veilig, duurzaam en snel van huis naar werk, opleiding, recreatie, en andere bestemmingen" te laten reizen?
6. Onderschrijft het College onze opvatting (in navolging van de VN) dat zowel de vrijheid van meningsuiting als het recht op demonstratie centrale fundamenten van onze vrije samenleving en democratische rechtstaat zijn, en dat alle betogingen en uitingen het

¹ <https://www.ad.nl/utrecht/groep-pro-palestina-demonstranten-heft-blokkade-in-utrecht-op-verkeer-kan-weer-doorrijden~a83c9d53/>

² <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3722192/demonstratie-bij-ringweg-utrecht-afrit-a27-afgesloten>

recht hebben binnen *'sight and sound'* van het doelpubliek plaats te vinden en binnen wat redelijkerwijs mogelijk is gefaciliteerd dienen te worden?³

7. Onderschrijft het College de opvatting van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een zekere (beperkte) ontregeling van de openbare orde, inclusief verkeersverstoring, onvermijdelijk (en daarmee binnen het demonstratierecht geëigend) kan blijken bij vreedzame betoging, maar dat het bewust creëren van verstoring en schade laakbaar zijn en buiten het demonstratierecht vallen en daarmee ook rechtmatig met vrijheidsontneming en geldboetes gesanctioneerd kunnen worden zonder dat (mits proportioneel) hiermee grondrechten in het geding zijn?⁴
8. Deelt het College onze zorgen dat dergelijk misbruik van het demonstratierecht niet alleen ontwrichting met eerdergenoemde economische schade, hinder, en onveiligheid in de provincie Utrecht tot gevolg kan hebben, maar bovendien op den duur het maatschappelijk draagvlak voor de robuuste bescherming van dit burgerrecht ondermijnt?
9. Beschikt de provincie Utrecht over contingentie-plannen om met dergelijke ontwrichtende acties om te gaan wanneer zij op provinciale wegen plaatsvinden? Zou, overweegt het College deze te ontwikkelen? Zoja, zijn deze nog *fit-for-purpose* en getoetst aan de huidige context waarin gedurende de afgelopen jaren op gemeentelijke, provinciale, en Rijkswegen door diverse groeperingen betogingen zijn georganiseerd die tot expliciet doel verstoring hadden verdergaand dan hetgeen onvermijdelijk bij realiseren van *'sight and sound'* en uitoefenen van vrijheid van meningsuiting?
10. De NRU is een belangrijke bouwsteen in het Alternatief Ring Utrecht waarmee o.a. de kap van een beperkt aantal bomen bij Amelisweerd voorkomen zou worden. Ondermijnt onvoldoende borging van de doorstroming van de NRU, zoals maandagochtend bij deze blokkade bleek, de geloofwaardigheid van dit alternatief, en zoja: Zouden dit soort verstoringen voor het Rijk in een bredere beschouwing van ons alternatief kunnen meewegen om toch te kiezen voor het Tracébesluit A27 met bijbehorende verbreding?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet, bij voorbaat dank.

Hoogachtend,

Ronnie Hossain
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

³ <https://tinyurl.com/CCPR-C-GC-37> (artikel 3)

⁴ <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-158200%22%5D%7D> (paragraaf 156-157)